

Arhitektūra un vide

Temata apguves mērķis ir saprast apkārtnes ietekmi uz apbūvi. Tā var saskatīt sakarību starp būvi un tās atrašanās vietu. Vietas apstākļi ietekmē arhitektūru un maina tās nozīmi. Būves mērogs, izskats, izmērs un materiālu izvēle mainās atkarībā no vietas, ēkas funkcijas un iespējām. Būtiska ir arī apkārtnē, daba, ainavas reljefs, iespējamais skatpunkts un tuvumā novietotie mākslas darbi.

Svēto apustuļu kapela Bruknā (20 km attālumā no Bauskas).
Tuvumā novietotas mākslinieka Sanda Aispura 12 apustuļu skulptūras.
Foto: Austra Avotiņa, 2019

Ko tu iemācīsies?	Kādā veidā tu iemācīsies?
• Tu iepazīsi arhitektūras izteiksmes līdzekļus un kompozīcijas paņēmienus. • Tu paredzēsi šo paņēmienu ietekmi uz rezultātu.	• Tu pētīsi izmantotos materiālus. • Tu analizēsi materiāla ietekmi uz būves izskatu. • Tu pētīsi būves un vides savstarpējo ietekmi.
• Tu mācēsi pastāstīt par konkrētām būvēm atbilstošiem materiāliem. • Tu zināsi, kāpēc lieto noteiktus paņēmienus un tehnoloģijas.	• Tu uzklausīsi klasesbiedru viedokli. • Tu pārrunāsi materiālus, paņēmienus un tehnoloģijas, lai izvēlētos piemērotākos.
• Tu analizēsi sabiedrībā aktuālu procesu ietekmi uz laikmetīgo jeb mūsdienu arhitektūru. Izsaki arī savu viedokli!	• Tu iesaistīsies mācību, sadzīves un atpūtas vides izveidē. Tu novērsīsi trūkumus vai pastāstīsi par tiem.

Ko tu iemācīsies?	Kādā veidā tu iemācīsies?
• Tu analizēsi ideoloģijas un politikas ietekmi uz arhitektūru.	• Tu noskaidrosi būves celtniecības iemeslus. • Tu atkārtosi attiecīgā vēstures posma politikas ietekmi uz celtniecību.
• Tu vērtēsi, kā mākslas darbi un mākslinieki ietekmē sabiedrības uzskatus. Tu vērtēsi arī mākslinieku atbildību.	• Tu analizēsi autoru un viņu darbu popularitāti noteiktā laikā.
• Tu radošā darbā izmantosi arhitektūras mākslinieciskās izteiksmes līdzekļus un kompozīcijas paņēmienus. Tu analizēsi būves saderību ar vidi.	• Tu kopā ar klasesbiedru izveidosi telpisku kompozīciju un papildināsi to ar vides objektiem un cilvēku modeļiem jeb avatāriem. Tu ievērosi kopīgi noteiktos kritērijus.
• Pēc kopīgi noteiktiem kritērijiem tu izvērtēsi savu un citu paveikto .	• Tu sadarbosies un izvērtēsi sava darba ideju. • Tu prezentēsi rezultātu.
Būtiskākie jēdzieni Būve, būvniecības materiāls, apkārtnē, mērogs, samērs, klimats, sastāvdaļa, konteksts, jēga, komforts, avatārs.	

Šajā tematā tu atbildēsi uz dažādiem jautājumiem.

Tu uzzināsi

- Kas ir būvniecības materiāls?
- Cik izturīgi ir dažādi būvniecības materiāli?
- Ko nozīmē “racionāls”? Ko tas nozīmē arhitektūrā?
- No kādiem elementiem veidojas būves un tās daļu veselums?

Tu pētīsi

- Tu salīdzināsi dažāda lieluma būves apkārtējā vidē. Tu salīdzināsi šo būvju materiālus un funkciju. Kādas ir to labās un sliktās īpašības?

Tu domāsi

- No kādiem būves elementiem arhitekts veido kompozīciju?
- Ar kādiem arhitektūras izteiksmes līdzekļiem tiek panākta tās mākslinieciskā vērtība?
- Vai racionāla būve var būt mākslinieciski vērtīga?

Tu darīsi

- Tu piedāvāsi idejas vietas iekārtošanai ārpus telpām.
- Tu veidosi modeli vietai ārpus telpām. Tu ņemsi vērā lietotāju vajadzības un iespējas.

Tu sapratīsi apkārtējās vides ietekmi uz būvēm

- Tu analizēsi būves saderību ar vidi. Tu sapratīsi, kāda ir sakarība starp būvi un tās atrašanās vietu.
- Tu diskutēsi par apkārtējās vides elementiem arhitektūrā.